

RUMENO

**Ghidul noilor proceduri care
reglementează dreptul de ședere al
cetățenilor comunitari și al
familiilor lor**

Introducere

Din 11 Aprilie este în vigoare decretul legislativ 30/07⁷⁰ care reglementează libera circulație și dreptul de ședere al cetățenilor din Comunitatea Europeană⁷¹ și al membrilor familiilor lor aflați pe teritoriul Italiei

Cetățeanul comunitar care locuiește în Italia pe o perioadă inferioară a 3 luni nu este supus nici unei formalități. Pentru cei care doresc să locuiască în Italia pe o perioadă mai lungă de 3 luni și pentru primii 5 ani de ședere, noua lege prevede însă o distincție netă între muncitorul comunitar și membrii familiei sale pe de-o parte și ceilalți cetățeni comunitari care locuiesc în Italia din alte motive (studenți, turiști, etc.) Primii, așa cum vom vedea, au dreptul să beneficieze imediat de sistemul socio-sanitar având aceleași drepturi cu cetățenii italieni, ceilalți însă, pentru a-și recunoaște șederea în mod legal, vor trebui să demonstreze propria lor autonomie și capacitate de a se întreține precum și posesia unei asigurări medicale suficientă pentru a nu deveni o "povară" pentru sistemul de asistență publică italian. După 5 ani de permanență legală pe teritoriul Italiei, cetățeanul va avea dreptul de ședere permanentă și nu va mai fi supus nici unei alte condiții pentru a rămâne în Italia.

Această normativă reprezintă încercarea de a uni două dintre principiile fundamentale ale Comunității Europene, adică acela al liberei circulații ale persoanelor și al firmelor, cu acela privind susținerea sistemelor de "bunăstare" al țărilor membre. Dizomegenitatea statelor sociale la nivel european poată să determine puternice mutări ale populației din țările neo-comunitare înspre Statele fondatoare, ceea ce ar avea importante consecințe sociale și economice. Din acest motiv se face apel la directiva Comunității Europene n° 38 din 2004 din necesitatea de a evita ca cetățeanul comunitar să devină o greutate "excesivă" pentru sistemul de asistență socială a statului membru, și a posibilității de a fi îndepărtat în cazul în care acesta s-ar verifica.

Decretul conține numeroase inovații ale legilor generale care în ultimii 10 ani au reglementat intrarea și șederea cetățenilor străini în Italia. Cetățeanul comunitar nu va mai trebui să se prezinte la Poliție (Chestură) pentru a cere cartea de ședere, va fi suficient să se prezinte la Primărie (Comune) la Biroul de Evidența Populației al Primăriei (Ufficio Anagrafe) care îi va elibera atestatul de ședere regulamentară. Pentru muncitorii sezonieri atestatul de ședere nu va avea înscrisă data expirării, dar pierderea condițiilor cerute pentru obținerea atestatului de ședere implică pierderea dreptului de ședere.

⁷⁰ Se referă la directiva comunitară n° 38 din 2004 relativă a drepturilor cetățenilor Comunității Europene și a membrilor familiei lor de a circula liber și de a-și alege reședința oriunde pe teritoriul Statelor Membre

⁷¹ Sunt echivalenți cetățenilor Comunității Europene cetățenii din Elveția, Republica San Marino și a celorlalte state care aparțin spațiului economic european – SEE (Norvegia, Islanda și Liechtenstein)

Înainte cartea de ședere eliberată de către Poliție (Chestură) constituia o garanție și obținea dreptul de a beneficia de anumite prestații sau servicii, cu drepturi egale cu cele ale cetățenilor italieni.

Sistemul care începe să se înfiripe acum, prevede în schimb, ca toate aceste instituții cum ar fi: Usl (Serviciul Sanitar Local), Serviciile Sociale, Biroul de repartizare a caselor ce aparține de Primărie să verifice ele însăși dacă persoana care cere anumite servicii sau prestații îndeplinește condițiile cerute pentru șederea regulamentară a cetățenilor comunitari.

**CETĂȚEANUL COMUNITAR CARE LOCUIEȘTE ÎN
ITALIA PE O PERIOADĂ MAI SCURTĂ DE TREI
LUNI**

1. CETĂȚEANUL COMUNITAR CE RĂMÂNE ÎN ITALIA MAXIM 3 LUNI

Cetățeanul comunitar poate să locuiască în Italia fără să îndeplinească nici o formalitate până la maxim 3 luni de la intrarea sa pe teritoriul Italiei, având asupra sa doar un document de identitate valabil în străinătate eliberat de către autoritățile proprii țării (ex: buletin, pașaport)

Va trebui să prezinte autorităților italiene dacă îi va fi cerut:

- un document de identitate în perioada de valabilitate (pașaportul sau buletinul eliberat de autoritățile țării de origine valabile în străinătate).

2. MEMBRII FAMILIEI CARE PROVIN DINTR-O ȚARĂ CE NU APARTINE COMUNITĂȚII EUROPENE

Prin membrii familiei se înțelege soțul sau soția⁷², descendenții direcți cu vârstă inferioară a 21 de ani sau care se află încă în îngrijirea părinților inclusiv descendenții celui alt soț, ascendenții direcți care se află în îngrijire și inclusiv ascendenții celui alt soț.

Membrii familiei care provin dintr-o țară ce nu aparține Comunității Europene, care însoțesc un cetățean comunitar beneficiază de aceleași drepturi cu condiția ca aceștia să fie în posesia unui pașaport valabil și să fi ajuns în Italia cu o viză de intrare.

Membrii familiei care provin dintr-o țară ce nu aparține Comunității Europene, nu trebuie să se prezinte la Poliție (Chestură)⁷³, dar trebuie să prezinte autorităților de Siguranță Publică în cazul în care li se cere, următoarele documente:

- pașaport în perioadă de valabilitate;
- viza de intrare eliberată de către Consatul Italian din țara de proveniență⁷⁴.

3. ALTI MEMBRII AI FAMILIEI SAU PARTENERI CARE PROVIN DINTR-O ȚARĂ CE NU APARTINE COMUNITĂȚII EUROPENE

⁷² Decretul se referă inclusiv la un partener care împreună cu cetățeanul comunitar a înființat o firmă pe care au înregistrat-o, dar se specifică faptul că "depinde de condițiile prevăzute de legislația Statului membru ospitant

⁷³ În atenția celor interesați, art. 6 alineatul 2 din decretul legislativ 30/07 prevede ca membrii familiei cetățenilor comunitari care provin dintr-o țară ce nu aparține Comunității Europene să nu fie supuși nici unei formalități sau condiții, dacă intrarea lor pe teritoriul Italiei s-a făcut în mod regulamentar și dețin o viză de intrare, aceasta dacă vor dori să rămână pentru o perioadă inferioară a trei luni. În baza noii reglementări privind șederea în Italia pe perioade scurte se impune însă cetățenilor ce nu aparțin Comunității Europene să dea o declarație de prezență.

⁷⁴ În atenția celor care demonstrează gradul de rudenie cu actele aferente și care au valoare legală în Italia, recunoașterea gradului de rudenie poate înlocui viza de intrare

Alte rude (nici soț, nici ascendenți și descendenți direcți și al soțului aflat în îngrijire) care provin dintr-o țară ce nu aparține Comunității Europene vor putea intra în Italia cu o viză pentru reședința aleasă dacă se găsesc în una dintre următoarele situații:

- se află în îngrijire sau conviețuiesc cu cetățeanul comunitar titular al dreptului de ședere
- motive grave de sănătate impun cetățeanului comunitar să-i supravegheze personal;
- este vorba despre partenerul cu care cetățeanul comunitar are o relație stabilă demonstrată prin acte de Statul cetățeanului comunitar

În acest caz ruda sau partenerul care provin dintr-o țară ce nu aparține Comunității Europene vor trebui să se afle în posesia următoarelor acte:

- pașaport în perioada de valabilitate;
- viza de intrare pentru reședința aleasă, eliberată de către Consatul Italian din țara de proveniență

4. SERVICIILE DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Cetățeanul comunitar și membrii familiei sale nu beneficiază de dreptul la serviciile de asistență socială în primele trei luni de ședere, numai dacă aceste drepturi au fost obținute automat în baza activității desfășurate sau a altor dispoziții legislative în vigoare

5. SERVICIILE MEDICALE

Cetățenii comunitari prezenți pe teritoriul italian din motive turistice sau pentru a locui pe o perioadă inferioară a trei luni, nu au dreptul de a se înscrie la Sistemul Sanitar Național. Din această categorie fac excepție muncitorii sezonieri care se află în posesia unui legal contract de muncă și a titularilor modelului E106 cu valabilitate de 3 luni. Toți ceilalți, dacă nu sunt titulari de TEAM (card sanitar european) sunt obligați să plătească în întregime, tarifele pentru toate serviciile primite.

Cetățenii posesori de TEAM sau un alt model echivalent eliberat de țara lor de origine, au dreptul să obțină servicii sanitare ce vor fi plătite cu ajutorul poliței de asigurare respectiv al cardului sanitar european, în baza modalităților prevăzute de respectivele atestate de drept.

În cazul în care cetățeanul comunitar nu se află în posesia acestui card, Ausl (Serviciul Sanitar Local) va cere automat acest atestat statului străin. Dacă

nu sunt îndeplinite condițiile pentru a putea fi eliberat acest atestat, plata serviciilor va fi cerută direct pacientului ⁷⁵.

⁷⁵ Este bine să reamintim că a fost prevăzută prelungirea folosirii codului STP pentru tratamente urgente și existențiale, sau de continuare, pentru întregul an, pentru cetățenii bulgari și români care se aflau deja în posesia lor la data de 31 decembrie 2006. Pentru toți ceilalți care nu se află în condițiile descrise mai sus nu mai este posibilă obținerea unui certificat STP. Serviciile medicale urgente sunt oricum garantate inclusiv persoanelor care nu rezultă a avea asistență nici în țara lor de proveniență și în condiții de sărăcie, dar ASL are dreptul de a promova acțiuni de recuperare a debitului, cerând plata respectivelor servicii Statelor de proveniență a pacienților

**CETĂȚEANUL COMUNITAR CARE
LOCUIEȘTE ÎN ITALIA PE O PERIOADĂ MAI
LUNGĂ DE TREI LUNI**

1. Șederea în Italia a cetățenilor comunitari care rămân mai mult de trei luni

După ce au trecut cele trei luni de la intrarea în Italia, cetățeanul comunitar trebuie oricum să ceară Biroului de Evidența Populației ce aparține de Primărie (Ufficio Anagrafe del Comune) înscrierea pe listele de evidența populației și eliberarea atestatului de ședere.

Dacă locuiește în Italia ca muncitor sau este un membru de familie al unui muncitor trebuie să prezinte Biroului de Evidența Populației în afara actelor unde actualmente locuiește și contractul de muncă sau legătura de rudenie; În celelalte cazuri de ședere (student, turist, etc.) trebuie să demonstreze disponibilitatea resurselor economice suficiente pentru a nu deveni o "povară" pentru sistemul de asistență publică și să fie titularul unei asigurări medicale care să acopere toate cheltuielile medicale la nevoie.

Calitatea de titular al dreptului de ședere poate fi demonstrată cu orice mijloc prevăzut de actuala legislație.

2. ACTELE NECESARE DEMONSTRĂRII GRADULUI DE RUDENIE

Actele cerute în propria țară care demonstrează gradul de rudenie, pentru a avea valoare legală în Italia vor trebui traduse în limba italiană și legalizate la Consulatul Italian din țara de origine sau de proveniență, sau apostilate în baza Convenției de la Haga din 1961. În alternativă este posibilă prezentarea unei adeverințe eliberată ad-hoc de către Consulatul Italian din propria țară, tradusă în limba italiană și legalizată în Prefectură, sau pentru țările care au aderat la Convenția din Paris din 1956 este posibil să se ceară certificate sau adeverințe scrise în mai multe limbi.

3 ASIGURAREA MEDICALĂ

Muncitorilor comunitari care lucrează în Italia precum și membrilor familiilor lor li se asigură acoperirea cheltuielilor medicale suportate de către Serviciul Sanitar Național (SSN), beneficiind de aceleași drepturi ca și cetățenii italieni.

Cetățenii comunitari care locuiesc însă în Italia din motive de studiu, formare profesională sau din alte motive, trebuie să fie posesorul unei asigurări medicale care să acopere eventualele riscuri sau cheltuieli pe teritoriul Italian. Durata asigurării medicale trebuie să fie de cel puțin un an, sau echivalent cu durata studiilor sau a formării profesionale dacă acestea sunt inferioare perioadei de un an. Aceste acte vor trebui prezentate în momentul completării cererii de înscriere pe listele de Evidența Populației, precum și în vederea eliberării atestatului de ședere.

Formularele E106, E120, E121 (sau E 33), E109 (sau E 37), satisfac condițiile cerute pentru asigurarea medicală necesară înscrierii pe listele de Evidența Populației.

Din contră, cardul sanitar european (TEAM) eliberat de către țara de proveniență nu înlocuiește asigurarea medicală.

4. ACTELE NECESARE DEMONSTRĂRII RESURSELOR ECONOMICE

Înscrierea pe listele de Evidența Populației al studentului comunitar sau a aceluia care locuiește în Italia din alte motive decât motive de lucru este condiționată de demonstrarea resurselor economice suficiente pentru a evita ca cetățeanul să constituie o "povară" pentru asistența publică.

Această condiție va trebui satisfăcută după cum este descris în următorul tabel:

Resurse economice minime ⁷⁶	Numărul membrilor
Euro 5.061,68	Titularul cererii + un membru al familiei
Euro 10.123,36	Titularul cererii + doi sau mai mulți membri ai familiei
Euro 15.185,04	Titularul cererii + patru sau mai mulți membri ai familiei

Tabella 1

Demonstrarea disponibilității economice poate fi efectuată fie prin actele aferente (cuponul de pensie, declarație de venit, numerar sau titluri de proprietate, carnet de CEC, extrase de cont bancar), fie printr-o declarație pe proprie răspundere, așa cum este prevăzut în articolele 46 și 47 din DPR n° 445 din 28 decembrie 2000

Declarația pe proprie răspundere va trebui să cuprindă informații detaliate care să permită efectuarea controalelor, prin sondaj, de către organele competente care vor verifica efectivă disponibilitate economică. În cazul în care se constată că resursele declarate nu corespund cu realitatea, cetățeanul comunitar va putea fi îndepărtat de pe teritoriul național.

5. ACTELE NECESARE ÎNREGISTRĂRII PE LISTELE BIROULUI DE EVIDENȚĂ A POPULAȚIEI ȘI PENTRU ELIBERAREA ATESTATULUI DE ȘEDERE

5.1 MUNCITORUL ANGAJAT

⁷⁶ În calcularea resurselor economice complexe se va ține seama de eventualele venituri sau resurse economice ale membrilor familiei

Pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere muncitorul angajat va trebui să prezinte Biroului de Evidență Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- 1) document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);
- 2) codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);
- 3) declarație privind adresa actuală;
- 4) carnet de conducere italian dacă este cazul⁷⁷;
- 5) cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;
- 6) ultimul fluturaș sau cupoane INPS pentru cei care se ocupă de menaj sau curățenie (lavoratori domestici) în caz contrar un contract de muncă în care să fie specificate datele INPS și INAIL, scrisoare de angajare (lettera di assunzione), declarație din partea patronului sau șefului locului de muncă, comunicare de angajare către Forțele de Muncă)⁷⁸;
- 7) dreptul de muncă (nulla osta)⁷⁹ eliberat de către Biroul Unic pentru Emigrație (SUI) de pe lângă Prefectură (UTG), dacă este vorba despre cetățeni neo-comunitari (români sau bulgari) dacă se află în Italia pentru prima dată și dacă sunt angajați în sectoare diferite de următoarele:
 - muncă sezonieră (lavoro stagionale);
 - agricol, turistic sau hotelier;
 - muncă de menaj, curățenie sau îngrijire a persoanelor;
 - construcțiilor;
 - mecanic auto;
 - funcții de conducere sau personal cu înaltă calificare;
 - maritim și pescăresc.

5.2 MUNCITORUL SEZONIER

⁷⁷ Se amintește faptul că, cetățenii comunitari cu reședința în Italia de peste un an vor putea folosi propriul carnet de conducere pe teritoriul Italiei fără limită de timp, cu condiția ca acesta să fie încă valabil, fără a fi obligați să ceară recunoașterea sau transformarea acestuia în carnet de conducere italian.

⁷⁸ Nici legea și nici măcar decretul din 16 Aprilie al Ministerului de Interne nu indică un orar săptămânal, o durată sau un venit minim pentru acest tip de contract de muncă, deoarece contractul de muncă relevă atribuirea unui statut al muncitorilor cu toate drepturile și garanțiile prevăzute de dreptul comunitar și de convențiile internaționale.

⁷⁹ După înscrierea pe listele de evidența populației cetățeanul neo-comunitar angajat cu drept de muncă (nulla osta) poate să-și schimbe locul de muncă fără ca noii patroni să trebuiască să ceară din nou dreptul la muncă chiar dacă muncitorul se va angaja în sectoare diferite decât cele prevăzute de articolul 8 din prezentul paragraf.

Cine dorește să rămână în Italia doar pe perioada de desfășurare a unei activități sezoniere (lavoro stagionale) poate cere înscrierea sa pe listele temporare de evidența populației.

În acest caz, ofițerul de evidența populației va elibera un atestat de înscriere temporară cu valabilitate de un an.

Muncitorul sezonier va trebui oricum să se prezinte la Biroul de Evidența Populației al Primăriei unde locuiește temporar cu următoarele acte:

- 1) contract de muncă în perioada de valabilitate (sau, scrisoare de angajare (lettera di assunzione), declarație din partea patronului sau șefului locului de muncă, comunicare de angajare către Forțele de Muncă);**
- 2) pașaport sau buletin valabil în străinătate, eliberate de țara de proveniență ;**
- 3) codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);**
- 4) chitanța de înscriere pe listele temporare de evidența populației.**

Din registrul de evidența populației va fi șters înaintea împlinirii termenului de un an de la data înscrierii.

În cazul în care mai târziu va dori să se stabilească cu domiciliul în aceeași localitate, va trebui să prezinte din nou actele pentru a demonstra că îndeplinește condițiile cerute de lege.

5.3 MUNCITORUL LIBER PROFESIONIST

5.3.1 CU AUTORIZAȚIE (PARTITA IVA⁸⁰):

Pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere muncitorul liber profesionist va trebui să prezinte Biroului de Evidența Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- a) Dacă este înscris la Camera de Comerț sau Registrul Profesiilor Artizanale
 - 1) document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);**
 - 2) codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);**
 - 3) declarație privind adresa actuală;**
 - 4) carnet de conducere italian dacă este cazul;**

⁸⁰ Cetățeanul comunitar trebuie să demonstreze Ofițerului de Evidența Populației că are deja un loc de muncă, dacă dorește să ceară înscrierea sa pe listele de Evidența Populației ca și muncitor comunitar, așa cum este prevăzut de articolul 7 coma 1 din decretul legislativ 30/07. Pentru muncitorii liber profesioniști înscrierea pe Listele de Evidența Populației este posibilă prin demonstrarea autorizației obținute (Partita IVA), sau înscrierea la CCIAA sau în Registrul Profesiilor, etc. Sunt provincii în care CCIAA, Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate), Registrul profesiilor nu eliberează nici o adeverință dacă persoana nu are încă o reședință. Sunt așteptate indicații precise de la Ministerele competente pentru a rezolva aceste nelămuriri.

- 5) cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;
 - 6) chitanța de înscriere la Camera de Comerț sau Registrul Profesiilor Artizanale sau vizarea cererii. În locul înscrierii la Registrul Profesiilor Artizanale este posibilă înscrierea la I.N.A.I.L.
- b) Dacă este înscris în Registrul Profesiilor:
- 1) document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);
 - 2) codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);
 - 3) declarație privind adresa actuală;
 - 4) carnet de conducere italian dacă este cazul;
 - 5) cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;
 - 6) chitanța de înscriere la Registrul Persoanelor libere profesioniste sau un atestat eliberat de Registrul Persoanelor libere profesioniste .
- c) Dacă este un liber profesionist pentru care nu este prevăzută înscrierea pe Listele unui Registru al Profesiilor
- 1) document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);
 - 2) codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);
 - 3) declarație privind adresa actuală;
 - 4) carnet de conducere italian dacă este cazul;
 - 5) cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;
 - 6) autorizație de funcționare (partita IVA) eliberată de Filiala Ministerului de Finanțe.

5.3.2 FĂRĂ AUTORIZAȚIE (FĂRĂ PARTITA IVA):

Pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere muncitorul liber profesionist va trebui să prezinte Biroului de Evidență Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- a) Dacă este un "colaborator domestic" (ce ajută la curățenie sau menaj)
- 1) document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);
 - 2) codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);
 - 3) declarație privind adresa actuală;
 - 4) carnet de conducere italian dacă este cazul;

- 5) cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;
 - 6) actul constituirii firmei familiare înregistrată regulamentar (sau înscrierea individuală pe listele de plată a contribuțiilor către stat; înscrierea pe listele I.N.A.I.L.
 - 7) vizarea cererii (visura camerale dell'impresa).
- b) Dacă este vorba despre un muncitor cu un contract de muncă atipic (ex. Colaborator la proiect, co.co.co., etc.) sau asociat în participarea cheltuielilor sau beneficiilor Instituției
- 1) document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);
 - 2) codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);
 - 3) declarație privind adresa actuală;
 - 4) carnet de conducere italian dacă este cazul;
 - 5) cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;
 - 6) contract de colaborare la proiect sau contract de colaborare coordonată cu continuitate sau contract de asociat în participarea cheltuielilor sau beneficiilor Instituției înregistrat la Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate) sau comunicare preventivă de angajare Oficiului Forțelor de Muncă
 - 7) statele de plată, dacă există
- c) Dacă este asociat într-o asociație de persoane sau de capital
- 1) document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);
 - 2) codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);
 - 3) declarație privind adresa actuală;
 - 4) carnet de conducere italian dacă este cazul;
 - 5) cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;
 - 6) actul constitutiv înregistrat regulamentar, sau copia de la chitanța de înscriere individuală pe listele de plată a contribuțiilor către stat; înscrierea pe listele I.N.A.I.L. al asociatului sau vizarea cererii societății (visura camerale della società) dacă aceasta există deja împreună cu numele tuturor asociațiilor

5.4 PIERDEREA LOCULUI DE MUNCĂ

Pierderea involuntară a locului de muncă permite păstrarea statutului de muncitor. Se păstrează deci, statutul de muncitor când:

- a) Persoana este temporar inaptă de muncă în urma unei boli sau accident suferit.

În acest caz pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere muncitorul va trebui să prezinte Biroului de Evidență Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- 1) **document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);**
- 2) **codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);**
- 3) **declarație privind adresa actuală;**
- 4) **carnet de conducere italian dacă este cazul;**
- 5) **cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;**
- 6) **certificat medical, referințe medicale privind evoluția bolii sau a accidentului suferit, depunerea declarației la Biroul INAIL privind boala sau accidentul suferit, etc**

b) Persoana se află în șomaj involuntar (concediat, sfârșitul contractului de colaborare pe perioadă determinată, etc.), după ce persoana a desfășurat o activitate în Italia pe o perioadă mai lungă de un an și momentan se află în căutarea unui nou loc de muncă.

În acest caz pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere persoana va trebui să prezinte Biroului de Evidență Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- 1) **document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);**
- 2) **codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);**
- 3) **declarație privind adresa actuală;**
- 4) **carnet de conducere italian dacă este cazul;**
- 5) **cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;**
- 6) **atestat de șomaj eliberat de Oficiul Forțelor de Muncă (declarație de disponibilitate imediată pentru începerea desfășurării unei alte activități) sau declarație pe propria răspundere privind statutul de șomer specificând data prezentării declarației la Oficiul Forțelor de Muncă competent.**
- 7) **Acte privind statutul de șomaj involuntar (scrisoarea de concediere, contract de muncă pe perioadă determinată și ultimul fluturaș, sau declarație pe proprie răspundere privind întreruperea raportului de muncă, etc.)**

c) Dacă persoana se află în șomaj involuntar la sfârșitul contractului de muncă pe perioadă determinată inferioară perioadei de un an, sau persoana și-a pierdut locul de muncă în primele douăsprezece luni de ședere în Italia și se află în

căutarea unui nou loc de muncă. În acest caz, se păstrează statutul de muncitor angajat pentru o perioadă de un an.

În acest caz pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere cetățeanul comunitar va trebui să prezinte Biroului de Evidență Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- 1) document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);
- 2) codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);
- 3) declarație privind adresa actuală;
- 4) carnet de conducere italian dacă este cazul;
- 5) cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;
- 6) atestat de șomaj eliberat de Oficiul Forțelor de Muncă (declarație de disponibilitate imediată pentru începerea desfășurării unei alte activități) sau declarație pe propria răspundere privind statutul de șomer specificând data prezentării declarației la Oficiul Forțelor de Muncă competent.
- 7) Acte privind statutul de șomaj involuntar (scrisoarea de concediere, contract de muncă pe perioadă determinată și ultimul fluturaș, sau declarație pe proprie răspundere privind întreruperea raportului de muncă, etc.)

d) Dacă se frecventează un curs de formare profesională.

În acest caz păstrarea calității de muncitor presupune existența unei legături între activitatea profesională desfășurată în precedență și cursul de formare frecventat.

În acest caz pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere cetățeanul comunitar va trebui să prezinte Biroului de Evidență Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- 1) document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);
- 2) codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);
- 3) declarație privind adresa actuală;
- 4) carnet de conducere italian dacă este cazul;
- 5) cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;
- 6) certificat de înscriere la cursul de formare profesională
- 7) acte ce demonstrează legătura dintre activitatea profesională desfășurată în precedență și cursul de formare frecventat (certificat eliberat de instituția ce organizează cursul profesional, etc.)

5.5 CETĂȚEANUL COMUNITAR ÎN POSESIA UNUI TITLU DE ȘEDERE ÎNCĂ VALABIL

În acest caz Biroul de Evidența Populației al Primăriei de care persoana aparține va trebui să verifice doar actele privind locuința actuală, deoarece condițiile cerute pentru șederea legală sunt deja demonstrate prin titlul de ședere încă valabil.

În acest caz pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere cetățeanul va trebui să prezinte Biroului de Evidența Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- **cartea de ședere sau permisul de ședere aflat în perioada de valabilitate.**
- **document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);**
- **codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);**
- **declarație privind adresa actuală;**
- **carnet de conducere italian dacă este cazul;**
- **cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;**

5.6 CETĂȚEANUL COMUNITAR CE LOCUIEȘTE DEJA ÎN ITALIA

În acest caz pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației, Ofițerul Evidenței Populației va verifica doar dacă cetățeanul îndeplinește condițiile cerute pentru șederea regulamentară în Italia. Pentru eliberarea atestatului de ședere cetățeanul va trebui să prezinte Biroului de Evidența Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- **pașaport sau buletin eliberat de țara de origine, acte valabile pentru străinătate.**
- **acte ce demonstrează munca desfășurată în Italia (așa cum este indicat în paragrafele anterioare)**

5.7 CETĂȚEANUL COMUNITAR CARE A PREZENTAT DEJA CEREREA ÎN VEDEREA OBTINERII CĂRȚII DE ȘEDERE

Dacă cetățeanul comunitar a prezentat deja cerere pentru eliberarea cărții de ședere va putea da o declarație pe proprie răspundere demonstrând faptul că îndeplinește toate condițiile precum este prevăzut în decretul legislativ 30/07. În acest caz, pentru eliberarea atestatului de ședere, va trebui să prezinte Biroului de Evidența Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- **pașaport sau buletin eliberat de țara de origine, acte valabile pentru străinătate.**
- **chitanța eliberată în momentul prezentării cererii pentru a obținerea cărții de ședere.**
- **declarație pe proprie răspundere în care se specifică faptul că se îndeplinesc condițiile cerute pentru șederea regulamentară în Italia, condiții prevăzute în decretul legislativ 30/07. Verificarea acestor condiții se va face prin sondaj de către Primărie, folosindu-se de actele existente la Poliție.**

5.8 CETĂȚEANUL COMUNITAR CE LOCUIEȘTE DEJA ÎN ITALIA ȘI SE AFLĂ ÎN POSESIA UNUI DOCUMENT DE ȘEDERE ÎN PERIOADA DE VALABILITATE

În acest caz, Ofițerul de Evidența Populației nu va trebui să verifice nici actele locuinței actuale, nici dacă se îndeplinesc condițiile cerute pentru șederea regulamentară. Pentru eliberarea atestatului de ședere, cetățeanul va trebui să prezinte Biroului de Evidența Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- permisul sau cartea de ședere în perioada de valabilitate
- pașaport sau buletin eliberat de țara de origine, acte valabile pentru străinătate.

5.9 STUDENTUL

Pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere studentul va trebui să prezinte Biroului de Evidența Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- 1) document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);
- 2) codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);
- 3) declarație privind adresa actuală;
- 4) carnet de conducere italian dacă este cazul;
- 5) cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia;
- 6) certificat de înscriere la un Institut Public sau Privat recunoscut de actuala legislație;
- 7) asigurare medicală⁸¹ pe o perioadă de cel puțin un an, sau echivalentă cu perioada studiilor sau a cursului de formare profesională dacă acesta este inferioară perioadei de un an, suficientă pentru a acoperi toate cheltuielile sau riscurile petrecute pe teritoriul Italiei.
- 8) Posibilitatea de a dispune de resurse economice suficiente astfel încât persoana să nu devină o "povară" pentru sistemul de asistență publică, în baza parametrilor descriși în tabel la paragraful 4 capitolul II, este posibilă demonstrarea resurselor economice și printr-o declarație pe proprie răspundere, cupon de pensie, titluri de proprietate, extras de cont, carnet de CEC, etc

5.10 CETĂȚEANUL CARE LOCUIEȘTE ÎN ITALIA DIN ALTE MOTIVE

Pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere cetățeanul va trebui să prezinte Biroului de Evidența Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

⁸¹ Studenții străini care vin în Italia pentru a-și urma studiile (Ex: Erasmus) pot să se înscrie la Serviciul Sanitar Local ASL folosind modelul E106

- 1) document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);
- 2) codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);
- 3) declarație privind adresa actuală;
- 4) carnet de conducere italian dacă este cazul;
- 5) cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;
- 6) asigurare medicală pe o perioadă de cel puțin un an care permite persoanei să-și acopere toate cheltuielile sau riscurile petrecute pe teritoriul Italiei⁸².
- 7) posibilitatea de a dispune de resurse economice suficiente astfel încât persoana să nu devină o "povară" pentru sistemul de asistență publică, în baza parametrilor descriși în tabel la paragraful 4 capitolul II, este posibilă demonstrarea resurselor economice și printr-o declarație pe proprie răspundere, cupon de pensie, titluri de proprietate, extras de cont, carnet de CEC, etc

5.11 CETĂȚEANUL CARE LOCUIEȘTE ÎN ITALIA DIN MOTIVE RELIGIOASE

Pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere cetățeanul comunitar care locuiește în Italia pe motive religioase va trebui să prezinte Biroului de Evidența Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- 1) document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);
- 2) codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);
- 3) declarație privind adresa actuală;
- 4) carnet de conducere italian dacă este cazul;
- 5) cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;
- 6) declarație de la Responsabilul Comunității religioase din Italia, în care să se specifice funcția ocupată de persoana în cauză, asumarea obligației de a oferi persoanei casă și masă, declarație semnată inclusiv de către Episcopie (Curia vescovile) sau de alte autorități religioase echivalente prezente în Italia
- 7) declarație din partea Responsabilului Comunității religioase care să declare că se va ocupa de acoperirea sanitară contractând o asigurare medicală pentru persoana în cauză

⁸² Pensionarii comunitari precum și membrii familiei lor, posesori ai unei pensii atribuite de un alt stat ce aparține Comunității Europene, dar cu reședința în Italia au dreptul să se înscrie la Serviciul Sanitar Național SSN folosind modelul E121 8sau E33)

5.12 MINORUL NEÎNSOȚIT

Pentru minorii comunitari prezenți pe teritoriul Italiei neînsoțiți de părinți sau de tutorele căruia copilul a fost încredințat se va trece direct la înscrierea minorului pe listele de evidență a populației în baza deciziei Tribunalului pentru minori care va dispune încredințarea sau tutela minorului.

Înscrierea pe listele de Evidență a Populației a minorului va trebui făcută de către tutorele legal sau celui ce i-a fost încredințat minorul demonstrând hotărârea judecătorească

6. LIPSA ACTELOR CERUTE PENTRU OBȚINEREA ATESTATULUI DE ȘEDERE

Dacă înainte de a fi înscris minorul pe listele de Evidență Populației se va constata că nu sunt satisfăcute condițiile pentru șederea lui în Italia pe o perioadă mai lungă de 3 luni, Biroul de Evidență Populației va adopta procedura de refuzare a înscrierii contra căreia se va putea face recurs la Tribunal așa cum este prevăzut de art. 8 din decretul legislativ n° 30 din 2007